

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องนี้ มุ่งศึกษาเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม. ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และสยามรัฐ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งเป็นการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อทราบปริมาณ และทิศทางการนำเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับว่าจะมีรูปแบบการนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือประเด็นเน้นสาระในลักษณะใด อย่างไร

ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อการสรุปอภิปรายผลดังนี้

ส่วนที่ 1 อภิปรายผลเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม. ทั้ง 5 ครั้งดังรายละเอียดดังนี้คือ

1.สรุปภาพรวม

ก. แจกแจงข้อมูลของแต่ละฉบับ ไทยรัฐ และ สยามรัฐ

ข. จำแนกข้อมูลของแต่ละฉบับตามรูปแบบการนำเสนอข่าวและบทความ

2.รูปแบบกับประเด็น

ก. รูปแบบข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ข. รูปแบบข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ

ค. รูปแบบบทความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ง. รูปแบบบทความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ

จ. สรุปรูปแบบข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และสยามรัฐ ทั้ง 5 ครั้ง

ฉ. สรุปรูปแบบบทความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและสยามรัฐ ทั้ง 5 ครั้ง

3.แหล่งข่าวที่ให้ข่าวเกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ

ส่วนที่ 2 อภิปรายผลตามข้อสันนิษฐานเบื้องต้น

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

สรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม. ซึ่งปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และสยามรัฐทั้ง 5 ครั้ง ดังรายละเอียดดังนี้

1.สรุปภาพรวมการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้ง

ก.แจกแจงข้อมูลของแต่ละชื่อฉบับในไทยรัฐและสยามรัฐ

โดยภาพรวมหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับนำเสนอข่าวและบทความมีทิศทางที่สูงขึ้นตามลำดับ ตั้งแต่ครั้งที่ 1-3 และลดลงอย่างมากในครั้งที่ 4 หลังจากนั้นจึงมีการนำเสนอเพิ่มขึ้นมาอีกครั้งในครั้งที่ 5 สาเหตุที่ในช่วงครั้งที่ 4 หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับมีการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งลดลง เนื่องจากมีปัจจัยด้านสถานการณ์การเมืองเข้ามากระทบคือ "การเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 22 มี.ค 2535" ซึ่งเหตุการณ์นี้จะนำไปสู่ "เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ" เหตุการณ์นี้ใช้ระยะเวลาบ่มเพาะค่อนข้างยาวนานจึงมีผลกระทบต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม. ดังรายละเอียดเสนอตามลำดับคือ

"23 ก.พ. 2534 คณะรชช.(คณะรักษาความสงบแห่งชาติ)เข้ายึดและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศจากรัฐบาลที่ประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาโดยเหตุผลข้อเท็จจริงและความจำเป็นว่าคณะรัฐบาล พล.อ.ชาติชายเผด็จการทางรัฐสภาใช้อำนาจรัฐบงกช ฯลฯ

18 พ.ย.2534 พล.อ.สุจินดาแถลงข่าวที่หอประชุมกองทัพบกยืนยันว่า "หลังการเลือกตั้งผมจะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆทั้งสิ้น"

22 มี.ค.2535 เวลาประมาณ 24.00น.หลังทราบผลการเลือกตั้งคณะรชช.และพรรคการเมืองร่วมรชช. 5 พรรค สหประชาชาติไทย กิจสังคม ประชากรไทย และราษฎรร่วมประชุมกันที่บ้านรับรองกองทัพอากาศดอนเมืองหารือการจัดตั้งรัฐบาล

25 มี.ค.2535 พรรคการเมืองร่วมรชช. 5 พรรค สนับสนุนนายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรมเป็นนายกรัฐมนตรีในวันเดียวกัน โฆษกกระทรวงต่างประเทศสหรัฐฯแถลงการณ์ยืนยันว่านายณรงค์ไม่ได้รับวีซ่าเข้าสหรัฐฯเพราะสงสัยว่ามีส่วนพัวพันยาเสพติด"

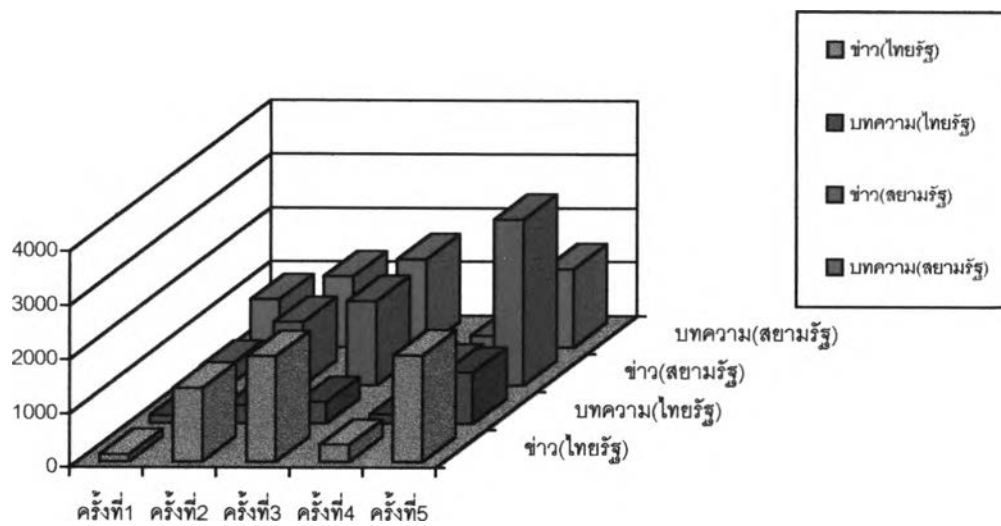
5 เม.ย.2535 พรรคการเมืองร่วมรชช. 5 พรรคร่วมกันจัดตั้งรัฐบาล และสนับสนุนให้พล.อ.สุจินดา เป็นนายกรัฐมนตรี

7 เม.ย. 2535 พล.อ.สุจินดาเป็นนายกรัฐมนตรีมีคณะรัฐบาลที่มา จากพรรคการเมืองที่คณะรชช.บ่งว่าเผด็จการทางรัฐสภาอำนาจรัฐ บังหลวฯลฯ และผู้ที่ถูกคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินประกาศ ว่ามีทรัพย์สินร่ำรวยผิดปกติร่วมอยู่ในคณะรัฐมนตรี10กว่าคน...”
(เป็เรื่องวิทย์ หงสนันท์ . 2535 : 16)

สถานการณ์ดังกล่าวสื่อมวลชนให้ความสนใจนำเสนอเนื่องโดยลำดับ จากเหตุการณ์ หลังการปฏิวัติ เป็นเวลาเกือบปีประชาชนทั่วไปได้นายกที่มาจากพรรคการเมืองทางรัฐบาล ประกาศให้มีการเลือกตั้งทั่วไป ประชาชนมีความหวังว่าจะได้รัฐบาลที่มีความโปร่งใสเข้ามา บริหารประเทศต่อจากนายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นซึ่งกำลังจะหมดวาระลง ไทยรัฐและสยามรัฐนำเสนอข่าวเตรียมการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในวันที่ 22 มี.ค .2535 อย่างมากมี การเปิดหน้าพิเศษ รวมถึงบทความนำเสนอเหตุการณ์ทางการเมือง โดยเฉพาะเรื่องของการออก หาเสียงของผู้สมัครทั่วประเทศ

เหตุการณ์นี้มีผลกระทบต่อการนำเสนอข่าวสารเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม.อย่างมากเนื่องจากใน ช่วงนี้เป็นช่วงที่รับสมัครเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม. ซึ่งตำแหน่งที่ว่างลงนี้เนื่องจากพล.ต.จำลอง ศรีเมือง ลาออกจากตำแหน่งเพื่อเตรียมตัวลงสมัครรับเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ดังนั้นทางกทม.จึงจัดให้มีการ เลือกตั้งในวันที่ 19 เม.ย.2535 เพื่อหาบุคคลมาดำรงตำแหน่งที่ว่างลง แต่ปรากฏว่าถึงแม้การ เลือกตั้งทั่วไปจะผ่านพ้นไปแล้ว สนามการเมืองใหญ่กลับมีประเด็นปัญหาเรื่อง"บุคคลที่เหมาะสม จะเข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี"ทำให้นักหนังสือพิมพ์หันไปติดตามการนำเสนอข่าวประเด็นนี้ มากกว่าการนำเสนอข่าวเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม. ซึ่งเห็นได้จากนอกจากไม่มีการเปิดหน้าพิเศษดังเช่น ครั้งที่ผ่านมาแล้ว ลักษณะประเด็นข่าวยังมีความเรียบง่าย คือส่วนใหญ่เป็นการแถลงนโยบายไม่มีการโต้เถียง กล่าวร้ายป้ายสีกันอย่างรุนแรง ลักษณะเช่นนี้สะท้อนวิธีการทำข่าวของหนังสือพิมพ์ ซึ่งจะให้ความสำคัญกับข่าวที่ใหญ่กว่า และมีความสำคัญมากกว่า กล่าวได้ว่าข่าวระดับชาติจึง บดบังความสำคัญของข่าวในระดับท้องถิ่น

แผนภูมิ 1ก. แสดงภาพรวมการนำเสนอข่าวสารเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ทั้ง 5 ครั้ง ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และสยามรัฐ

ข. จำแนกข้อมูลแต่ละข้อฉบับตามรูปแบบการนำเสนอข่าวและบทความ

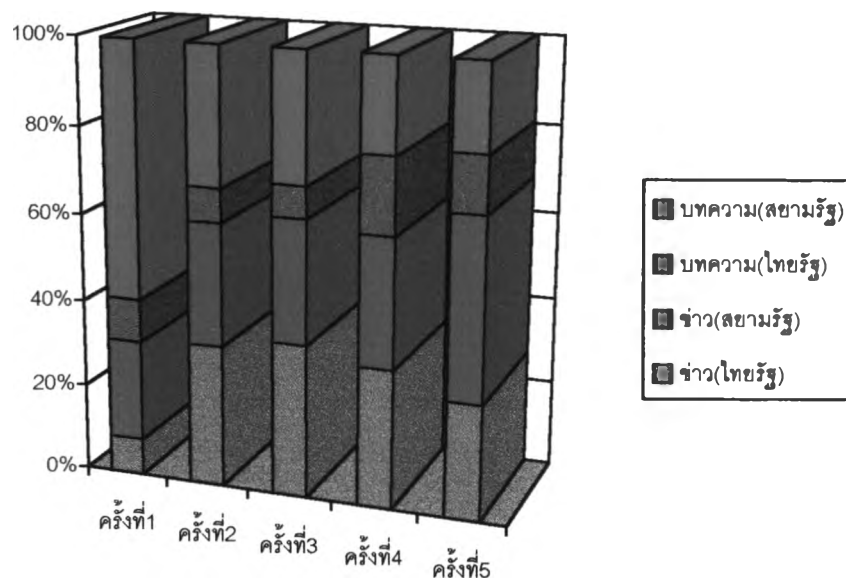
ไทยรัฐนำเสนอเนื้อหาข่าวมากกว่าบทความตั้งแต่ครั้งที่ 2-5 ยกเว้นในครั้งที่ 1 เพียงครั้งเดียวเท่านั้นซึ่งปรากฏเนื้อหาบทความมากกว่าข่าวแต่เป็นที่น่าสังเกตว่า สัดส่วนการนำเสนอไม่ต่างกันมากเท่าใดนัก เมื่อเทียบสัดส่วนระหว่างการนำเสนอเนื้อหาข่าวและบทความโดยรวมนั้นพบว่าไทยรัฐเน้นการนำเสนอในรูปแบบข่าวมากกว่าบทความประมาณ 3:1

สาเหตุเนื่องจากประการหนึ่งมีการเปิดหน้าพิเศษ(ครั้งที่ 2,3 และ 5)เพื่อการนำเสนอข่าว การเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม. โดยเฉพาะ จึงมีผลทำให้เนื้อหาข่าวปรากฏมากขึ้น อีกประการหนึ่งเป็นนโยบายทางหนังสือพิมพ์ที่ได้จัดให้มีการทำโพลล์ร่วมกับองค์กรอิสระเช่นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำให้ไทยรัฐนำเสนอเกี่ยวกับโพลล์ของไทยรัฐเองซึ่งมีผลทำให้เนื้อหาข่าวเพิ่มขึ้น

หนังสือพิมพ์สยามรัฐนำเสนอเนื้อหาบทความมากกว่าข่าวในครั้งที่ 1-3 ยกเว้นในครั้งที่ 4 และครั้งที่ 5 ซึ่งเนื้อหาข่าวมากกว่าบทความ เป็นที่น่าสังเกตว่าในครั้งที่ 4 สัดส่วนเนื้อหาข่าวและบทความไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ในขณะที่ครั้งที่ 5 นั้นสยามรัฐนำเสนอเนื้อหาข่าวมากเป็น 2 เท่าของบทความซึ่งเป็นสัดส่วนที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนเป็นทิศทางใหม่ที่แตกต่างไปจากครั้งที่ 3

สยามรัฐมีการเปิดหน้าพิเศษเช่นเดียวกับไทยรัฐ โดยเฉพาะในครั้งที่ 5 นี้ เปิดเป็นหน้าเฉพาะกทม. ซึ่งนำเสนอข่าวเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม. เป็นกรณีเฉพาะ

แผนภูมิ 1.ข แสดงการจำแนกข้อมูลแต่ละที่จัดบับตามรูปแบบการนำเสนอข่าวและบทความ

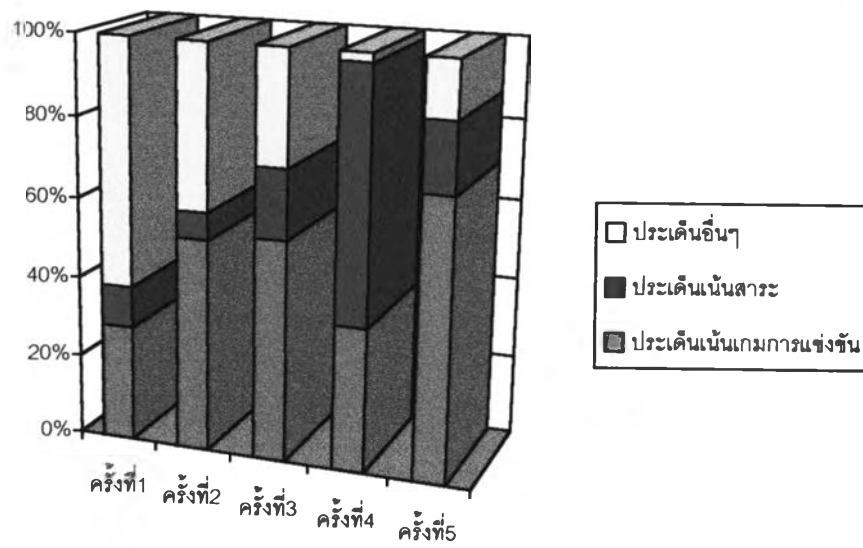
2. ประเด็นที่นำเสนอเน้นเกมการแข่งขัน หรือ เน้นสาระ จำแนกข้อมูลข่าวสารเลือกตั้งตามรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ

ก. รูปแบบข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอเนื้อหาข่าวเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด 3 ครั้งคือครั้งที่ 2, 3 และ 5 ส่วนครั้งที่ 1 เป็นประเด็นอื่นๆ สูงสุด และครั้งที่ 4 เป็นประเด็นเน้นสาระ สูงสุด สาเหตุเนื่องจากในครั้งที่ 1 การนำเสนอข่าวจะเป็นประเด็นของพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ว่าถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ ซึ่งการนำเสนอประเด็นนี้เป็นเรื่องข้อถกเถียงเกี่ยวกับกฎหมายเรื่อง การเลือกตั้งเท่านั้น ซึ่งจัดเป็นประเด็นอื่นๆ

สำหรับในครั้งที่ 4 พบเป็นประเด็นเน้นสาระสูงสุด เนื่องจากลักษณะการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับนโยบายของผู้สมัครแต่ละท่าน เช่น การแก้ปัญหาหามลพิษ ปัญหาสิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาจราจร การที่ไทยรัฐนำเสนอประเด็นดังกล่าวเนื่องจากสื่อให้ความสนใจกับเหตุการณ์ระดับชาติมากกว่าจึงมีผลต่อเนื้อที่ที่ลดลงและประเด็นที่เบาบางของข่าวผู้ว่าฯ กทม. สถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้นคือการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 22 มี.ค. 2535 และประเด็นการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี (นายณรงค์ วงศ์วรรณ ซึ่งเป็นหัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม โดยพรรคนี้ได้จำนวนผู้แทนมากที่สุดหัวหน้าพรรคมีสิทธิได้ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี) ถูกประเทศสหรัฐอเมริกากล่าวหาว่ามีเป็นผู้ต้องสงสัยส่วนพัวพันค้ายาเสพติด ห้ามเข้าประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจากประวัติอันคลุมเครือมีผลทำให้สื่อต่างเรียกร้องให้นายณรงค์ พิสูจน์ความจริง และในขณะเดียวกันมีผู้เสนอให้ พล.อ.อ. สมบุญ ระหงษ์ ขึ้นดำรงตำแหน่งแทน ในที่สุด ผู้ที่ได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคือ พลเอกสุจินดา คราประยูร

แผนภูมิ 2ก. แสดงรูปแบบข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

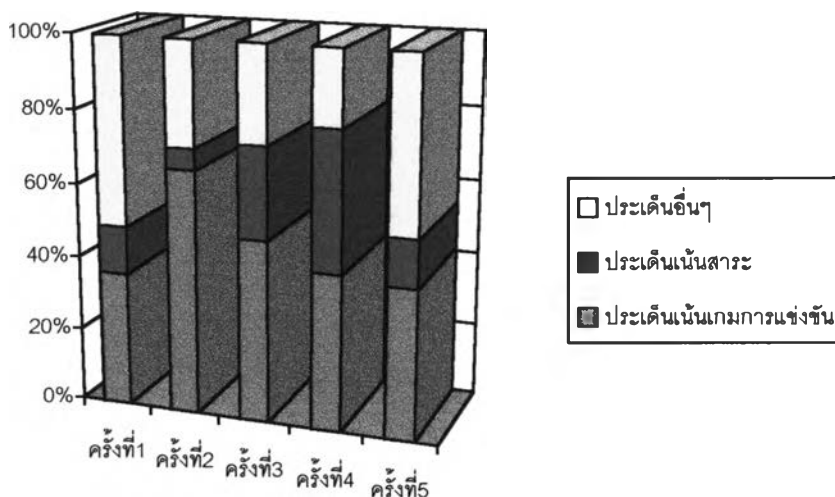

ข. รูปแบบข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ

หนังสือพิมพ์สยามรัฐนำเสนอเนื้อหาข่าวเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 2,3 และ 4 ส่วนครั้งที่ 1 และครั้งที่ 5 ปรากฏเป็นประเด็นอื่นๆสูงสุด สาเหตุที่ทั้ง 2 ครั้ง ปรากฏเป็นประเด็นอื่นๆสูงสุด เนื่องจากในครั้งที่ 1 การนำเสนอข่าวเป็นเรื่องของพระราชกฤษฎีกา การเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม. ซึ่งมีแนวโน้มเดียวกับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ส่วนในครั้งที่ 5 การนำเสนอข่าวเป็นประเด็นอื่นๆสูงสุด เนื่องจากปัจจัยของแหล่งข่าวที่พบคือ แหล่งข่าวส่วนใหญ่เป็นกลุ่มข้าราชการ และผู้ที่เตรียมการเลือกตั้งต้องวางตัวเป็นกลาง ดังนั้นลักษณะข่าวที่ปรากฏเป็นเรื่องราวของการเตรียมการเลือกตั้งของแต่ละเขต การประชาสัมพันธ์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

แผนภูมิ 2.ข. แสดงรูปแบบข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ

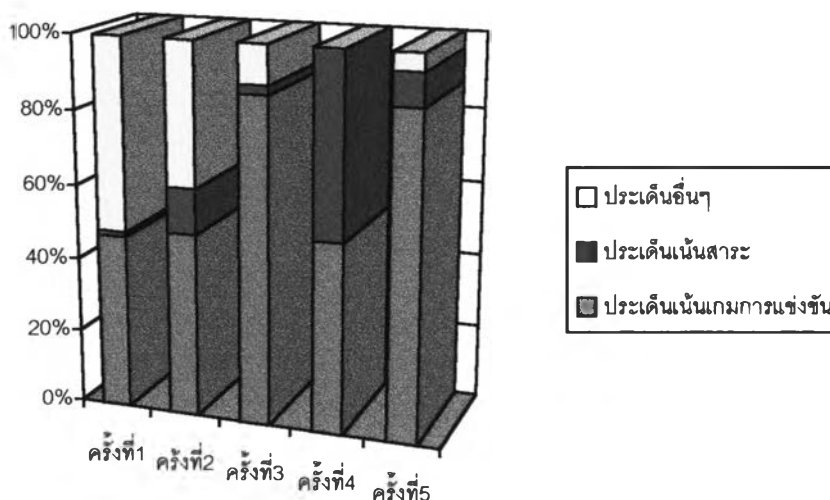

ค.รูปแบบบทความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ในกรณีการเทียบสัดส่วนในแต่ละครั้งนั้นพบว่าในครั้งที่ 2-5 ปรากฏเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด ส่วนในครั้งที่ 1 ปรากฏเป็นประเด็นอื่นๆสูงสุด แต่อย่างไรก็ตามพบว่าประเด็นที่ปรากฏรองลงมาคือประเด็นเน้นเกมการแข่งขันซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่ามีสัดส่วนเนื้อหาที่ไม่แตกต่างกันมากนักคือ 7 ปีเศษๆ เท่านั้น

เมื่อเทียบสัดส่วน 5 ครั้ง นอกจากในครั้งที่ 4 แล้ว หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีทิศทางการนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงขึ้นโดยเฉพาะในครั้งที่ 3 และ 5 จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงขึ้นมาคือพบว่าสูงขึ้นเป็นร้อยละ 80 ของการนำเสนอในรูปแบบบทความที่ปรากฏในครั้งที่ 5 ยกเว้นในครั้งที่ 4 ซึ่งสัดส่วนประเด็นเน้นเกมการแข่งขันและประเด็นเน้นสาระปรากฏใกล้เคียงกันมาก ต่างกันเป็นเนื้อที่ 3.5 ปีเศษๆ

แผนภูมิ 2.ค. แสดงรูปแบบบทความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

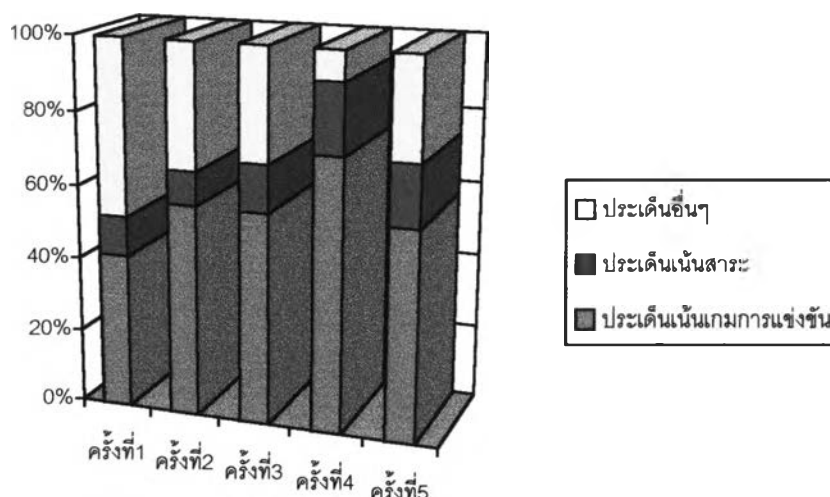

ง.รูปแบบบทความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ

ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ พบว่าในครั้งที่ 2- 5 ในแต่ละครั้งนั้นประเด็นที่ปรากฏสูงสุดคือประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าครั้งที่ 4 ประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุดในจำนวน 5 ครั้งประเด็นนี้มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 70 ยกเว้นในครั้งที่ 1 พบว่าประเด็นอื่นๆปรากฏสูงสุดซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับไทยรัฐ เนื่องจากปัจจัยสถานการณ์แวดล้อมทางการเมืองมีผลกระทบต่อการนำเสนอประเด็นต่างๆของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับเหตุการณ์นั้นคือกรณีที่

นายเทียมบุญ อินทรบุตรฟ้องร้องการเลือกตั้งครั้งนี้ให้เป็นโมฆะเนื่องจากผิดกฎหมายเลือกตั้งเป็นที่น่าสนใจว่าในครั้งที่ 1 หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับมีทิศทางการนำเสนอประเด็นอื่นๆไปในทิศทางเดียวกันทั้งในรูปแบบข่าวและบทความจึงกล่าวได้ว่าสถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้นในครั้งนี้มีผลต่อการนำเสนอเป็นประเด็นต่างๆ (ในครั้งนี่คือ ประเด็นอื่นๆสูงสุด)ไม่แตกต่างกัน

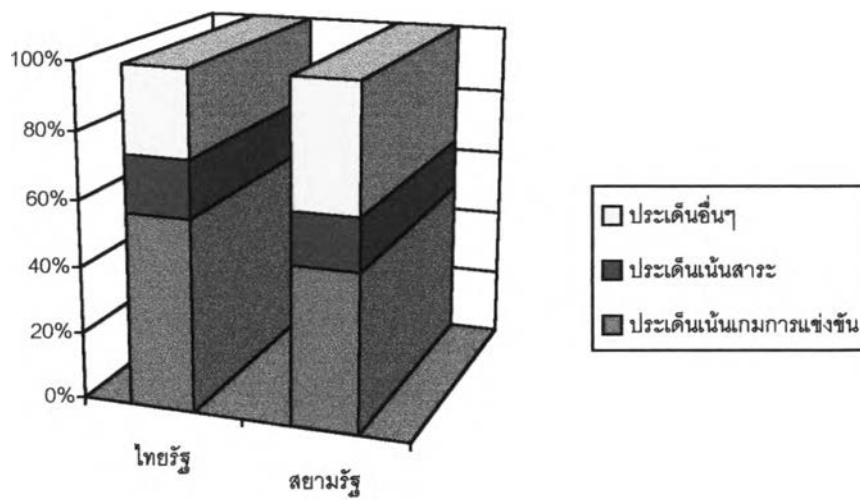
แผนภูมิ 2.ง. แสดงรูปแบบบทความที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประเด็นต่างๆในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ

จ.สรุปรูปแบบข่าวที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประเด็นต่างๆทั้ง 5 ครั้ง ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและสยามรัฐ

ภาพรวมในรูปแบบข่าวที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับนำเสนอพบเห็นว่าไทยรัฐนำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด ร้อยละ 57 ของประเด็นที่ปรากฏทั้งหมด สำหรับ สยามรัฐนำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุดเช่นกันคือประมาณร้อยละ 47 เมื่อเทียบกับไทยรัฐแล้ว สยามรัฐเสนอเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่า ส่วนประเด็นเน้นสาระหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับนำเสนอในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือประมาณ ร้อยละ 20 อย่างไรก็ตามประเด็นที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดคือประเด็นอื่นๆซึ่งสยามรัฐเน้นประเด็นอื่นๆมากกว่าไทยรัฐ(สยามรัฐร้อยละ 83.4 ไทยรัฐร้อยละ 16.6) สาเหตุเนื่องจากในครั้งที่ 5 สยามรัฐนำเสนอประเด็นอื่นๆสูงขึ้นอย่างชัดเจนซึ่งเกิดจากตัวแปรแหล่งข่าวโดยแหล่งข่าวที่พบส่วนใหญ่เกี่ยวกับข้าราชการในสังกัดกตท. การให้สัมภาษณ์ข่าวของบุคคลกลุ่มนี้จึงต้องเป็นกลาง ลักษณะประเด็นข่าวจึงเป็นไปตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายคือประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง (จัดเป็นประเด็นอื่นๆ) ดังแผนภูมิ

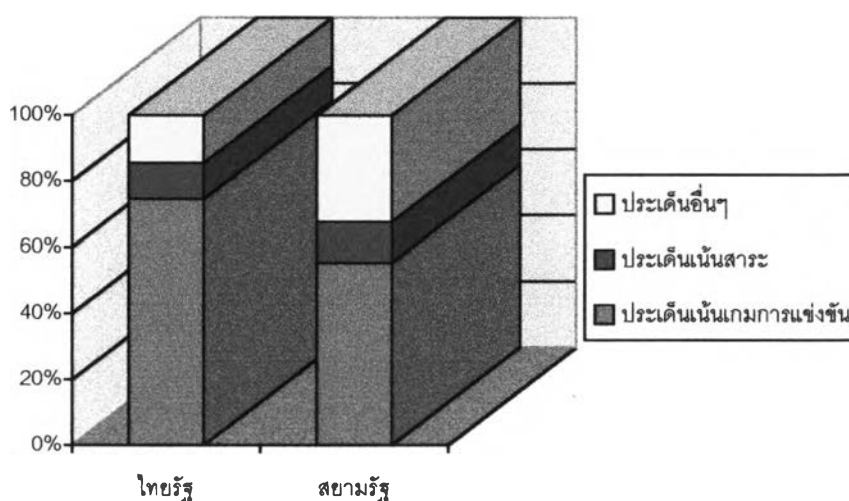
แผนภูมิ 2.๑.สรุปรูปแบบข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆทั้ง 5 ครั้งที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์
ไทยรัฐและสยามรัฐ

จ.สรุปรูปแบบบทความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆทั้ง 5 ครั้ง ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและสยามรัฐ

โดยภาพรวมในรูปแบบบทความที่นำเสนอทั้งหมดสรุปพื้นที่บทความที่มีต่อประเด็นต่างๆ ดังรายละเอียดคือ ไทยรัฐนำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุดคือประมาณร้อยละ 80 ส่วนสยามรัฐพบว่าเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุดเช่นกัน ประมาณร้อยละเกือบ 60 เนื้อที่บทความโดยภาพรวมแล้วสยามรัฐนำเสนอมากกว่าไทยรัฐเป็นสัดส่วน 3:1

แผนภูมิ 2.จ.แสดงสรุปรูปแบบบทความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆทั้ง 5 ครั้ง ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและสยามรัฐ

3.แหล่งข่าวที่ให้ข่าวเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ

ในไทยรัฐพบว่าแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครซึ่งได้แก่ ผู้สมัครเอง และรวมถึงผู้ร่วมรณรงค์ในการหาเสียงซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้เป็นกลุ่มที่มีความคาดหวังว่าฝ่ายตนจะได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งมักให้ข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด รองลงมาคือประเด็นเน้นสาระและประเด็นอื่นๆตามลำดับ ดังข้อมูลที่ปรากฏในครั้งที่ 2,3 และ 5

ลักษณะข่าวประเด็นเน้นเกมการแข่งขันได้แก่การหาเสียงโต้ตอบ กล่าวร้ายป้ายสี โจมตีซึ่งกันและกัน การขอโอกาสในการทำงาน การกล่าวแก้ โดยเฉพาะการโจมตีเรื่องของคุณลักษณะ เช่นในการเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม.ครั้งที่ 2 ที่นายพิชัย รัตตกุล โจมตี พลตรีจำลอง ศรีเมือง ว่า"เป็นสินค้าเบกะดิน"ซึ่งทำให้ประเด็นนี้เป็นประเด็นหนึ่งที่สื่อมวลชนนำเสนอกันมากตลอดการเลือกตั้ง

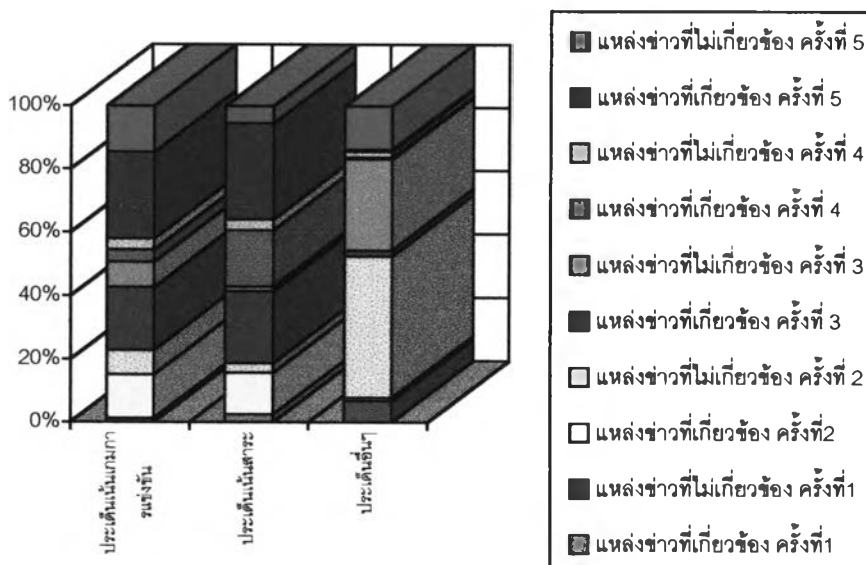
ในครั้งนั้นเลยทีเดียวแม้แต่ในการเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม.ครั้งที่ 3 ในหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับก็มีการนำประเด็นนี้มานำเสนอ

สำหรับประเด็นเน้นสาระนั้นลักษณะข่าวที่พบจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายของแต่ละฝ่ายต่างนำเสนอโครงการที่จะทำ หรือเคยทำมาแล้วมาเป็นจุดขายซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมักจะปรากฏเป็นสัดส่วนประมาณ 2 เท่าของประเด็นเน้นสาระทั้งในครั้งที่ 2,3 และ5

อย่างไรก็ตามในครั้งที่ 1 และ 4 พบเป็นประเด็นเน้นสาระมากกว่าประเด็นเน้นเกมการแข่งขันแต่ในครั้งที่ 1 สัดส่วนระหว่างสองประเด็นนี้ไม่แตกต่างกันมาก แต่ในครั้งที่ 4 นั้นสัดส่วนประเด็นเน้นสาระมากกว่าประเด็นเน้นเกมการแข่งขันเป็นร้อยละประมาณ 70:30 ซึ่งลักษณะสัดส่วนที่พบเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับลักษณะประเด็นข่าวนั่นเอง

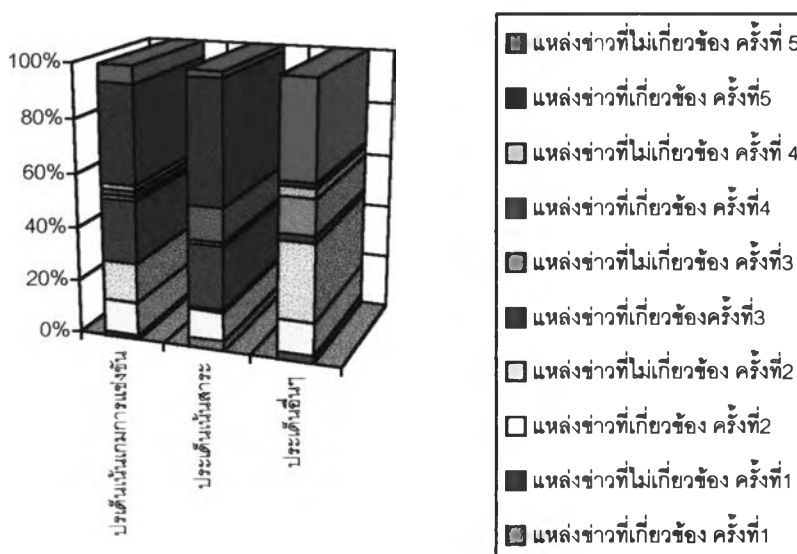
แหล่งข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครซึ่งได้แก่กลุ่มผู้สื่อข่าวและบุคคลซึ่งมีหน้าที่ในการเตรียมการเลือกตั้งเช่นผู้อำนวยการเขตและข้าราชการสังกัดกทม.โดยส่วนใหญ่กลุ่มนี้มักให้ข่าวเกี่ยวกับประเด็นอื่นๆสูงสุด รองลงมาคือประเด็นเน้นเกมการแข่งขันและประเด็นเน้นสาระตามลำดับ ดังข้อมูลที่ปรากฏในครั้งที่ 1,2 และ3 อย่างไรก็ตามในครั้งที่ 4 และครั้งที่ 5 พบเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด เนื่องจากแหล่งข่าวส่วนใหญ่คือกลุ่มผู้สื่อข่าวรายงานบรรยากาศการหาเสียงของผู้สมัคร

สรุปได้ว่าถ้าแหล่งข่าวเกี่ยวข้องกับผู้สมัคร จะให้สัมภาษณ์เน้นเกมการแข่งขัน แต่ถ้าเป็นแหล่งข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครเช่น ผู้สื่อข่าว ข้าราชการจะให้สัมภาษณ์เนื้อหาข่าวเป็นประเด็นอื่นๆได้แก่การประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้เป็นหลัก เพราะหน้าที่ของผู้สื่อข่าวต้องเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข่าว และข้าราชการต้องวางตัวเป็นกลาง ในการเลือกตั้ง

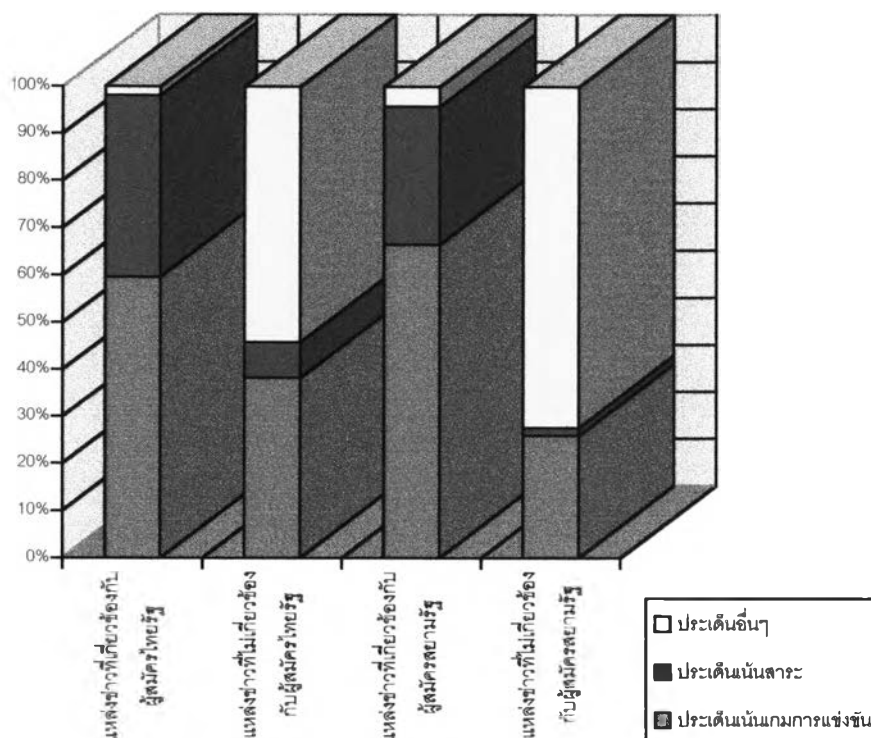

ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครให้ข่าวสารเกี่ยวเนื่องกับประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด รองลงมาคือประเด็นเน้นสาระ และประเด็นอื่นๆตามลำดับ ในครั้งที่ 2,3 และ 5 ส่วนในครั้งที่ 1 พบเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันและประเด็นเน้นสาระเท่าๆกัน และในครั้งที่ 4 พบว่าเป็นประเด็นเน้นสาระสูงสุด

แหล่งข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครซึ่งให้ข่าวสารเกี่ยวเนื่องกับประเด็นอื่นๆสูงสุดทุกครั้ง แหล่งข่าวในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการในสังกัดกททท.หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้ง เช่นผู้อำนวยการเขตซึ่งลักษณะข่าวที่น่าเสนอเป็นการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งเป็นส่วนใหญ่

สรุปภาพรวมความเกี่ยวเนื่องระหว่างแหล่งข่าวกับประเด็นต่างๆที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์
ไทยรัฐและสยามรัฐ ทั้ง 5 ครั้ง

โดยภาพรวมแล้วแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับมีทิศทาง การนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด มากกว่าร้อยละ 50 รองลงมาคือประเด็นเน้น สาระและประเด็นอื่นๆตามลำดับ จึงกล่าวได้ว่าแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครส่วนใหญ่ให้ข่าว สาระเกี่ยวเนื่องกับประเด็นต่างๆไปในทิศทางเดียวกัน

ในขณะที่แหล่งข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับนั้นพบว่า เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือเป็นประเด็นอื่นๆสูงสุด สูงกว่าร้อยละ 60 จึงกล่าวได้ว่าแหล่งข่าว ประเภทนี้ให้สัมภาษณ์ข่าวสารเป็นประเด็นต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

สรุปตามข้อสันนิษฐานเบื้องต้น

1. ช่วงเวลาในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งโดยยิ่งเข้าใกล้วันเลือกตั้งมากเท่าใดหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับมีทิศทางการนำเสนอเนื้อหาประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงขึ้น ประเด็นเน้นสาระลดลง

ผลการวิจัยข่าวสารเลือกตั้ง ผู้ว่าฯทท.ทั้ง 5 ครั้งพบว่าช่วงเวลามีผลเพียงเล็กน้อยต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งโดยพบว่า ในรูปแบบข่าว หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และสยามรัฐ ส่วนใหญ่ ในช่วงเปิดตัวมีการนำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด และมีทิศทางลดลงในช่วงรณรงค์ และกลับสูงขึ้นอีกครั้งในช่วงโค้งสุดท้าย ในกรณีประเด็นเน้นสาระ ส่วนใหญ่สูงสุดในช่วงรณรงค์ และมีทิศทางลงต่ำลงในช่วงโค้งสุดท้าย จากผลการวิจัยอาจกล่าวได้ว่า ประเด็นเน้นเกมการแข่งขันที่ปรากฏสูงสุดในช่วงเปิดตัว นั้นเป็นไปตามสถานการณ์แวดล้อม การรายงานในลักษณะบรรยายบรรยากาศ และในช่วงโค้งสุดท้ายประเด็นเน้นเกมการแข่งขันลดลง โดยมีประเด็นอื่นๆปรากฏสูงขึ้นเนื่องจากในช่วงนี้จะเน้นการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้มีสิทธิไปใช้สิทธิสูงซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับสารคือเป็นสื่อกลางในการกระจายข่าวสาร

ในรูปแบบบทความ หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐและสยามรัฐ ส่วนใหญ่มีทิศทางการนำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุดในช่วงรณรงค์ และลดลงในช่วงโค้งสุดท้ายโดยพบว่าในช่วงโค้งสุดท้ายปรากฏเป็นประเด็นอื่นๆ(การเชิญชวนประชาสัมพันธ์ให้คนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง)เพิ่มขึ้น ซึ่งสาเหตุที่ในช่วงรณรงค์ปรากฏเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงเนื่องจากบรรยากาศการแข่งขันระหว่างผู้สมัครที่มีความเข้มข้นขึ้นหลังจากเปิดตัวอย่างเป็นทางการจากวันรับสมัครรับเลือกตั้งมาแล้ว ผู้สมัครต่างเร่งรณรงค์หาเสียง ในช่วงนี้เริ่มมีการเปรียบผู้สมัครที่มีความเด่น ในลักษณะเปรียบคู่มวย ซึ่งจัดเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน ดังกรณีตัวอย่างในการเลือกตั้งผู้ว่าฯทท.ครั้งที่ 2 ซึ่งเกิดกระแสแบกะดิน(ในช่วงรณรงค์)ผู้สมัครที่เป็นคู่เปรียบมวย คือ พ.อ. จำลอง ศรีเมือง(ยศในขณะนั้น) และนายชนะ รุ่งแสง ซึ่งกรณีดังกล่าวส่งผลให้ประเด็นที่พบในช่วงนี้ตลอดจนช่วงโค้งสุดท้าย เป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงมาก และกระแสนี้เองส่งผลบางส่วนต่อการเลือกตั้ง ต่อมาติมหาชนในการเลือกตั้งครั้งนั้นพ.อ. จำลอง ศรีเมืองชนะการเลือกตั้ง

จากการนำเสนอข่าวสารดังลักษณะที่กล่าวข้างต้นจะมีผลต่อผู้รับสารในการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการเลือกตั้ง เนื่องจากข่าวสารทางการเมืองมีความเกี่ยวข้องอย่างมากกับความ

สนใจและความกระตือรือร้นทางการเมือง ชาวสารจะช่วยลดความไม่แน่ใจและช่วยให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพมากขึ้น การที่บุคคลมีข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้นจะทำให้บุคคลมีการประเมินคุณค่าและกำหนดข้อตัดสินใจในประเด็นต่างๆได้อย่างมั่นคงขึ้นเช่นในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งบุคคลที่ตัดสินใจว่าจะลงคะแนนเสียงผู้ใดในระยะใกล้ๆกับวันเลือกตั้งมักจะเป็นผู้ที่มีความรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครหรือนโยบายต่างๆน้อยกว่าผู้ที่ได้กำหนดข้อตัดสินใจของตนไว้ล่วงหน้า ชาวสารทางการเมืองที่แต่ละบุคคลได้รับจะทำให้เกิดความรู้ทางการเมือง ความรู้สึกนึกคิดทางการเมือง ตลอดจนพฤติกรรมทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไป อาจกล่าวได้ว่าประเด็นข่าวสารการเมืองที่ปรากฏจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจของผู้รับสาร จากผลการวิจัยพบว่าในช่วงโค้งสุดท้าย ซึ่งใกล้วันรับสมัครจะมีการนำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงขึ้น ซึ่งประเด็นนี้เน้นที่การปลุกเร้าใจและมีผลประการหนึ่งให้ผู้รับสารคล้อยตามจนเกิดเป็นกระแสได้ หนังสือพิมพ์ต้องมีความระมัดระวังรอบคอบในการนำเสนออย่างมาก ต้องไม่นำเสนอข่าวอันเป็นเหตุให้สังคมหลงไปตามกระแส โดยเลือกนำเสนอประเด็นเน้นสาระมากขึ้นเพื่อประชาชนจะได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจได้อย่างแท้จริง

2.ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับใดก็ตาม (ไทยรัฐ สยามรัฐ) ตัวแปรทางด้าน แหล่งข่าว สถานการณ์แวดล้อม ของหนังสือพิมพ์ที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ

2.1.แหล่งข่าวที่พบในหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับส่งผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารการเลือกตั้งเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันหรือประเด็นเน้นสาระในลักษณะเดียวกัน จากผลการวิจัยพบว่า แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครให้สัมภาษณ์ข่าวเกี่ยวข้องกับประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด รองลงมาคือประเด็นเน้นสาระและประเด็นอื่นๆตามลำดับ จากผลการวิจัย อาจกล่าวได้ว่า

กรณีที่ 1 แหล่งข่าวกลุ่มที่สื่อไม่เจาะจง คือเป็นแหล่งข่าวที่สื่อสัมภาษณ์เมื่อพบโดยมิได้มีการนัดสัมภาษณ์ และสื่อมิได้ระบุชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ เพราะฉะนั้นการให้ข่าวเป็นประเด็นใดๆก็ตามนั้นย่อมแสดงว่า ข้อมูล หรือประเด็นเหล่านั้นเกิดจากตัวแหล่งข่าวจริงมิได้เกิดจากการสร้างสรรค์ข่าวของสื่อ ซึ่งในส่วนนี้สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อที่เป็นสื่อกลางให้กับสังคมโดยแท้จริง

โดยธรรมชาติแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัคร รวมถึงตัวผู้สมัครนั้นมีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อต้องการชัยชนะในการเลือกตั้ง ดังนั้นประเด็นส่วนใหญ่ที่ให้ผู้สัมภาษณ์ที่พบเป็นเรื่องยุทธวิธี การรณรงค์หาเสียง หรือการจัดอันดับคู่แข่ง ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่าทิศทางทำให้ข่าวสารของแหล่งข่าวประเภทนี้เป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด แสดงว่าแหล่งข่าวมุ่งเน้นการให้ข่าวเกี่ยวกับการแพ้ ชนะในการแข่งขัน ดังนั้นสื่อจึงควรตระหนักถึงทิศทางดังกล่าว โดยสื่อจะต้องมีความระมัดระวังในการนำเสนอประเด็นข่าวไม่หลงกระแสสังคม และไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของแหล่งข่าว

กรณีที่ 2 แหล่งข่าวกลุ่มที่สื่อเจาะจงให้ได้ข่าวในประเด็นที่ตนต้องการ ไม่ว่าจะ เป็นด้วย กระแสกดดันจากสถานการณ์การแข่งขันระหว่างผู้สมัครที่ได้ต่อกัน หรือด้วยกระแสกดดันจากนโยบายของหนังสือพิมพ์ จากผลการวิจัย ปรากฏเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด ซึ่งนั่นเป็นผลสะท้อนเจตนาของสื่อประการหนึ่งที่ต้องการขายข่าว โดยนำเสนอข่าวตามกระแส แต่อย่างไรก็ตามสื่อต้องมีความระมัดระวัง และ ต้องมีวิจารณญาณอย่างรอบคอบในการนำเสนอข่าว เพราะประเด็นเน้นเกมการแข่งขันนั้นมีข้อดีคือการปลุกเร้าให้ประชาชนสนใจในข่าวได้ ในทางตรงข้ามข้อเสียที่เป็นไปได้คือสื่ออาจหลงตามกระแส ตามความต้องการปลุกเร้าของผู้ให้ข่าวสาร ซึ่งแหล่งข่าวประเภทนี้โดยธรรมชาติแล้วจุดมุ่งหมายเพื่อชัยชนะในการเลือกตั้ง และถ้าการนำเสนอของสื่อหลงกระแส นั้นย่อมเป็นผลสะท้อนมาถึงกลุ่มผู้รับสารด้วยเช่นกัน กล่าวคือในส่วนผู้รับสาร หรือผู้มีสิทธิในการเลือกตั้ง อาจจะหลงกระแสตามสื่อ หรือตามแหล่งข่าว

จากผลการวิจัยซึ่งพบเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุดนี้เป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่าผู้รับสารควรมีการพิจารณาเลือกรับในสิ่งที่สื่อนำเสนอ โดยเลือกรับสารที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ พิจารณารับสารในประเด็นที่เป็นสาระ เช่นประวัติการทำงาน นโยบายที่แต่ละฝ่ายนำเสนอ มิใช่หลงไปตามกระแสการปลุกเร้าของผู้ส่งสาร หรือแหล่งข่าว

แหล่งข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครมักให้ผู้สัมภาษณ์ข่าวเป็นประเด็นอื่นๆสูงสุด รองลงมาคือประเด็นเน้นเกมการแข่งขันและประเด็นเน้นสาระตามลำดับ จากผลการวิจัยอาจกล่าวได้เป็น 2 กรณีดังนี้

1. แหล่งข่าวกลุ่มที่สื่อไม่เจาะจงสัมภาษณ์ เป็นกลุ่มที่สื่อมิได้มีการนัดหมายเพื่อสัมภาษณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่าแหล่งข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครให้ข่าวสารเป็นประเด็นอื่นๆสูงสุด ซึ่งเป็นประเด็นเกี่ยวกับการเชิญชวนประชาสัมพันธุ์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ถ้าสื่อนำเสนอข้อมูลตามแหล่งข่าวจริงๆโดยมิได้เสริมแต่งหรือสร้างสรรข่าวเองนั้นย่อมแสดงให้เห็นถึงสื่อนำเสนอข่าวสารไปตามบทบาทหน้าที่ในฐานะที่เป็นสื่อกลางในการกระจายข่าวสารอย่างแท้จริง เพราะโดยธรรมชาติแล้วแหล่งข่าวกลุ่มนี้ได้แก่ข้าราชการผู้มีสิทธิในการจัดการเลือกตั้ง ถ้าพิจารณาตามบทบาทหน้าที่ต้องเป็นกลางในการเลือกตั้งซึ่งมีผลต่อการให้ข่าวสารเป็นประเด็นอื่นๆสูง

2. แหล่งข่าวที่สื่อเจาะจงหรือมีความจงใจเลือกสัมภาษณ์ จากผลการวิจัยพบว่าแหล่งข่าวประเภทนี้ให้ข่าวสารเป็นประเด็นอื่นๆสูงสุด โดยธรรมชาติแหล่งข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครมิได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อชัยชนะในการเลือกตั้ง มิได้มีผลได้ผลเสียในคะแนนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง ดังนั้นการให้สัมภาษณ์ข่าวถึงแม้ว่าสื่อจะเจาะจงเฉพาะก็ตาม แต่แหล่งข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครนี้ได้รับกระแสกดดันใดๆ(เพื่อชัยชนะหรือเพื่อเพิ่มฐานคะแนนเสียง)ดังแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัคร ดังนั้นข่าวที่พบที่เกี่ยวเนื่องกับแหล่งข่าวประเภทนี้เป็นประเด็นอื่นๆซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิ

จากผลการวิจัยที่พบนั้นมีทิศทางไปในทางเดียวกันกับงานวิจัยต่างประเทศที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับแหล่งข่าว ซึ่งเป็นงานวิจัยของ เจมส์ เกลน สโตวาล (James Glen Stoval) ได้ศึกษาเรื่อง "รูปแบบการรายงานข่าวการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาปี ค.ศ. 1984" ซึ่งผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์มีแนวโน้มที่จะนำเสนอวิธีการ (Technique) หรือยุทธวิธี (Strategy) ของการรณรงค์มากกว่าประเด็นเน้นสาระ (Issue) หรือ (Substance)

นอกจากนั้นยังพบอีกว่า แหล่งข่าวที่เป็นผู้สมัครกล่าวเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเพื่อตนเองหรือเกี่ยวกับการรายงานข่าวโพลซึ่งเป็นการดูว่าตนเองอยู่ในตำแหน่งหรือลำดับที่เท่าใด นอกจากนั้นผู้สมัครมักจะกล่าวถึงความมั่นใจในชัยชนะ หรือเปอร์เซ็นต์ของการเป็นข่าวให้เหนือกว่าคู่แข่ง ซึ่งประเด็นเหล่านี้จัดเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน และประเด็นเหล่านี้ปรากฏอยู่ในคอลัมน์ข่าวมากกว่าประเด็นเน้นสาระ

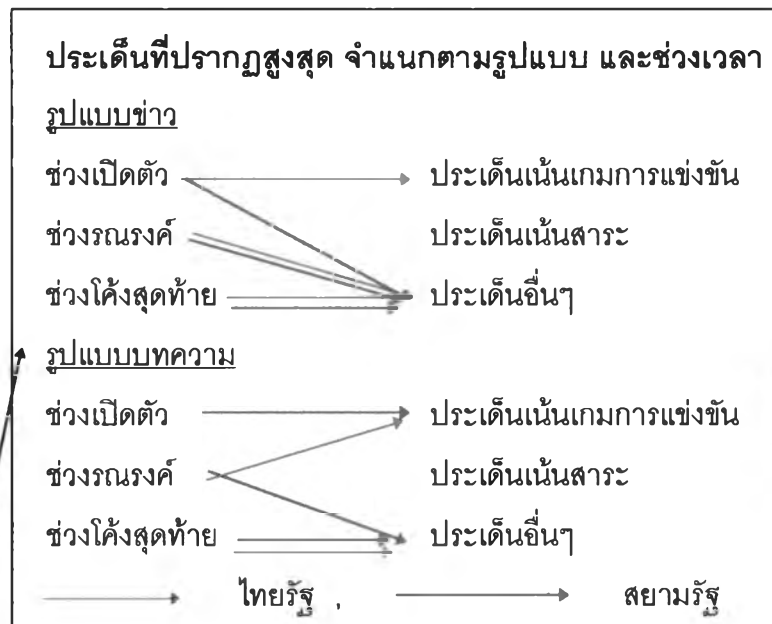
ตัวนักข่าว หรือบรรณาธิการให้ความสนใจกับประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมากกว่าประเด็นเน้นสาระซึ่งเป็นยุทธวิธีในการโต้เถียงและวิพากษ์วิจารณ์ในการนำเสนอข่าวมากกว่าที่จะเสนอนโยบาย

ในกรณีความคิดเห็นจากบรรณาธิการเกี่ยวกับประเด็นเน้นเกมการแข่งขันหรือประเด็นเน้นสาระที่อ้างถึงในงานวิจัยนี้ เป็นไปในทิศทางเดียวกับนักหนังสือพิมพ์ไทยบางท่านที่มีประสบการณ์อันยาวนานในวงการหนังสือพิมพ์ ดังคำสัมภาษณ์คุณสมชาย กรุสวนสมบัติ (นาม)เจ้าของคอลัมน์เหาะพาที ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐกล่าวว่า

*ส่วนใหญ่จะพูดถึงระหว่างที่เค้าหาเสียงคือดูว่าเค้าพูดอะไร
วิจารณ์ใคร ได้กันอย่างไร ตัวนักการเมืองก็ไม่ได้พูดนโยบายมาก
พอพูดนโยบายคนก็ไม่ฟังอะไรมาก นโยบายเป็นอย่างไรก็จะพูด
กันอย่างสั้นๆเร็วๆ เพราะฉะนั้นก็สะท้อนมาถึงสื่อมวลชนด้วย
กอปรกับนโยบายของกทม.ก็ไม่มีอะไรมากก็เป็นเรื่องความสะอาด
ระเบียบวินัย จราจร คือคนจะเริ่มจับตามองการหาเสียงมากกว่า*

2.2. สถานการณ์แวดล้อมส่งผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งในประเด็นเน้นเกมการแข่งขันหรือประเด็นเน้นสาระ ระหว่างหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ ดังรายละเอียดสรุปได้ดังนี้คือ

ครั้งที่ 1 สถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งเนื่องจากผู้วิจัยพบว่า การนำเสนอข่าวและบทความเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือส่วนใหญ่เป็นประเด็นอื่นๆดังสรุปดังนี้

สถานการณ์แวดล้อม

1.กรณีข้อขัดแย้งเรื่องพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม.

2.บรรยากาศการเลือกตั้งไม่มีความคึกคักมากนัก

ช่วงเปิดตัว ไทยรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ย 14 วัน ต่อ 1 เรื่องเท่านั้น

สยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความ 3 วันต่อ 1 เรื่อง

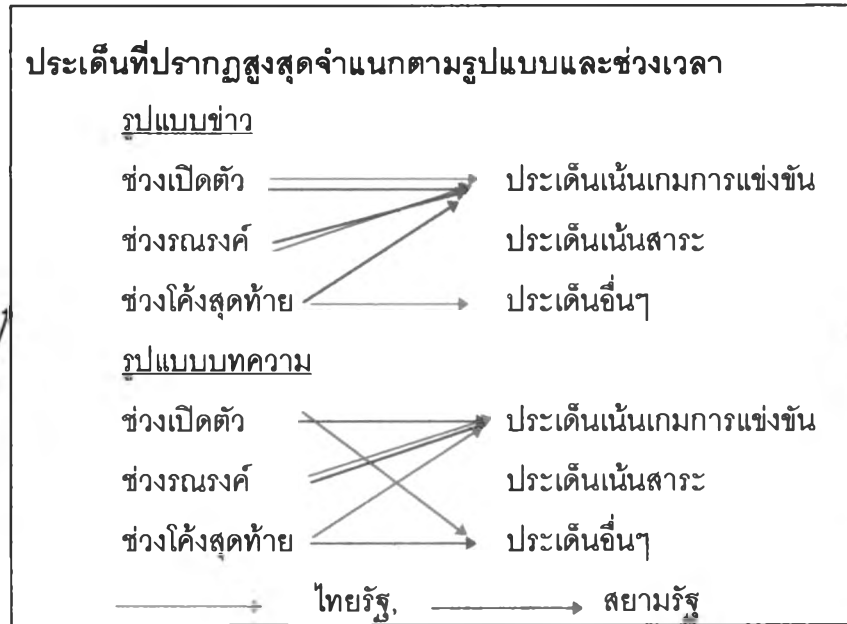
ช่วงรณรงค์ ไทยรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ย 3 วันต่อ 1 เรื่อง

สยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ย 2 วันต่อ 1 เรื่อง

ช่วงโค้งสุดท้าย ไทยรัฐและสยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 1 เรื่อง

3.การแข่งขันระหว่างผู้สมัคร มีไม่มากนักและมีผู้ที่เป็นที่คาดว่าจะเป็นที่เต็งหนึ่งคือนายธรรมบุญ เทียนเงินสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ในครั้งมีผู้สมัครเพียง 5 คนซึ่งคู่แข่งที่เด่นๆคือนายธรรมบุญ เทียนเงินและดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์

ครั้งที่ 2 สถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการนำเสนอข่าวและบทความไปในลักษณะเดียวกันโดยพบว่าส่วนใหญ่เป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันดังสรุปคือ

สถานการณ์แวดล้อม

1. ตัวเหตุการณ์เป็นของใหม่ ห่างจากการเลือกตั้งครั้งที่ 1 เป็นเวลา 10 ปี บรรยากาศมีความคึกคัก

ช่วงเปิดตัว ไทยรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 1 เรื่อง
สยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ย 2 วันต่อ 1 เรื่อง

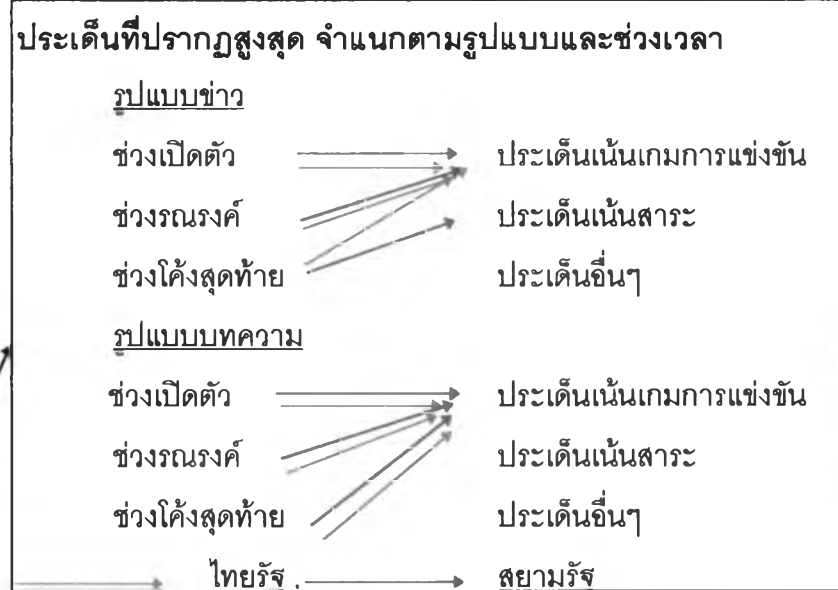
ช่วงรณรงค์ ไทยรัฐและสยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 2 เรื่อง

ช่วงโค้งสุดท้าย ไทยรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 7 เรื่อง
สยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 5 เรื่อง

2. ผู้สมัครมีความแปลกใหม่ บุคลิกที่แตกต่าง เช่น พลตรีจำลอง ศรีเมือง มีลักษณะของความซื่อสัตย์ การกินน้อยใช้น้อย เปรียบเสมือนเป็นดาวดวงใหม่

3. ชนวน "แบกะดิน" ถูกจุดโดยหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์คุณพิชัย รัตตกุล ซึ่งสื่อทั้งสองฉบับต่างให้ความสนใจกับประเด็นนี้มาก เป็นการหาเสียงที่เปรียบพลตรีจำลองว่าเป็นสินค้าแบกะดิน ขณะที่คุณชนะ รุ่งแสงเสมือนเป็นสินค้าในห้างสรรพสินค้า

ครั้งที่ 3 สถานการณ์แวดล้อมส่งผลต่อการนำเสนอข่าวและบทความ โดยพบว่าส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน ดังสรุป

สถานการณ์แวดล้อม

1.บรรยากาศการเลือกตั้งมีความคึกคักดังรายละเอียด

ช่วงเปิดตัวไทยรัฐและสยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 2 เรื่อง

ช่วงรณรงค์ ไทยรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 3-4 เรื่อง

สยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 2-3 เรื่อง

ช่วงโค้งสุดท้าย ไทยรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 3-4 เรื่อง

สยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 2 เรื่อง

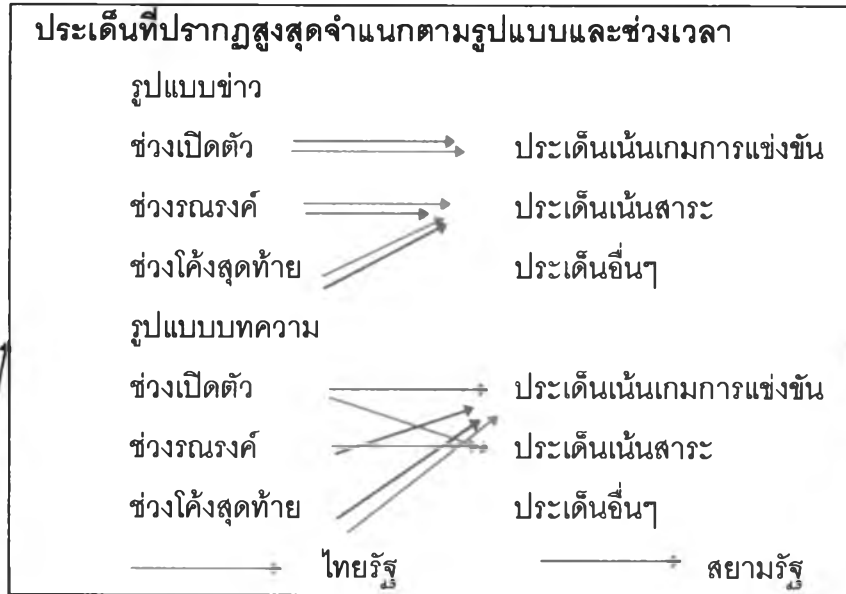
2.ผู้สมัครที่มีความเด่นและเป็นที่คาดหมายว่าจะได้รับเลือกตั้งแน่นอนคือพลตรีจำลอง ศรีเมือง บรรยากาศการแข่งขันยังคงมีความคึกคักโดยเฉพาะในช่วงโค้งสุดท้าย

3.หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดทำโพลล์ร่วมกัน

โดยประเด็นที่ส่วนใหญ่รายงานเกี่ยวกับผลการสำรวจประชามติ ว่าใครอยู่ในอันดับที่เท่าไร ประเด็นเหล่านี้จัดเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน

ครั้งที่ 4 สถานการณ์แวดล้อมส่งผลต่อการนำเสนอข่าว โดยพบว่าส่วนใหญ่เป็นประเด็นเน้นสาระ ส่วนการนำเสนอในรูปแบบบทความ ในสยามรัฐส่วนใหญ่เป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน ในขณะที่บทความในไทยรัฐส่วนใหญ่ปรากฏเป็นประเด็นเน้นสาระ

สถานการณ์แวดล้อม

1. บรรยากาศการเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ไม่มีความคึกคัก

ช่วงเปิดตัวไทยรัฐและสยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ย 4 วันต่อ 1 เรื่อง

ช่วงรณรงค์ ไทยรัฐและสยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ย 2 วันต่อ 1 เรื่อง

ช่วงโค้งสุดท้าย ไทยรัฐและสยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ย 1 วันต่อ 1 เรื่อง

2. การเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 22 มี.ค. 2535 เหตุการณ์นี้สื่อต่างให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นการเลือกตั้งระดับชาติ และประชาชนต่างรอให้มีการเลือกตั้ง (หลังการปฏิวัติของกลุ่มรักษาความสงบแห่งชาติ (รสช.) ประมาณ 1 ปี) โดยประชาชนต่างมีความหวังว่าจะได้นายกที่มาจาก การเลือกตั้ง

3. ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี

4. บรรยากาศการแข่งขันระหว่างผู้สมัครไม่ค่อยมีการแข่งขันรุนแรงนัก และไม่มีผู้สมัครที่มีบุคลิกลักษณะโดดเด่นเห็นออกอย่างเห็นได้ชัด เช่น ครั้งที่ผ่านมา ในครั้งนี้ผู้สมัครที่โดดเด่นได้แก่ อ. กฤษณา อรุณวัชร์ ณ. อยุธยา ตัวแทนจากพรรคพลังธรรม และ นายพิจิตต รัตตกุล ตัวแทนจากพรรคประชาธิปไตย

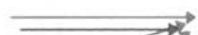
ครั้งที่ 5 สถานการณ์แวดล้อมส่งผลต่อการนำเสนอข่าวและบทความในไทยรัฐโดยพบว่าส่วนใหญ่เป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด ส่วนข่าวในสยามรัฐส่วนใหญ่ เน้นประเด็นอื่นๆ สาเหตุเนื่องจากตัวแปรสถานการณ์แวดล้อมมีผลเพียงบางส่วน ซึ่งตัวแปรอีกตัวหนึ่งที่มีผลต่อการนำเสนอข่าว เป็นประเด็นอื่นๆสูงอย่างเห็นได้ชัดคือ ตัวแปรแหล่งข่าวผู้ให้สัมภาษณ์

กล่าวคือ แหล่งข่าวที่พบในสยามรัฐ โดยเฉพาะในช่วงรณรงค์และช่วงโค้งสุดท้ายเป็นกลุ่มข้าราชการสังกัดกททท.ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งต้องวางตัวเป็นกลางดังนั้นการให้สัมภาษณ์ข่าวจึงเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของตนคือเป็นการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งของแต่ละเขตเช่น การเตรียมการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนในการทำบัตรใหม่ การให้ประชาชนไปตรวจรายชื่อผู้มีสิทธิ ซึ่งประเด็นที่กล่าวมานี้เป็นประเด็นอื่นๆ ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้สมัครใดๆทั้งสิ้น

ประเด็นที่ปรากฏสูงสุด จำแนกตามรูปแบบและช่วงเวลา

รูปแบบข่าว

ช่วงเปิดตัว

ช่วงรณรงค์

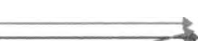

ช่วงโค้งสุดท้าย

รูปแบบบทความ

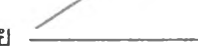
ช่วงเปิดตัว

ช่วงรณรงค์

ช่วงโค้งสุดท้าย

ไทยรัฐ

สยามรัฐ

สถานการณ์แวดล้อม

1. การแข่งขันระหว่างผู้สมัครซึ่งมีความหลากหลาย บรรยากาศมีความคึกคัก ตั้งแต่วันรับสมัคร บ้างนั่งเขี้ยวหมัดเขี้ยว บ้างฟังทางไสยศาสตร์ บางคนที่เคยลงสนามนี้มาแล้วต่างมีวิธีการนำเสนอที่แปลกออกไปเช่นพลตรีจำลองสลัดคราบฝ่าเข่ง หุ่นไล่กาอย่างสิ้นเชิงโดยนำเสนอความทันสมัยเข้ามาแทนที่กลายเป็นยุค"กรุงเทพ2000"

ช่วงเปิดตัว ไทยรัฐและสยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 2 เรื่อง

ช่วงรณรงค์ ไทยรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 4 เรื่อง

สยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 4-5 เรื่อง

ช่วงโค้งสุดท้าย ไทยรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 6 เรื่อง

สยามรัฐนำเสนอข่าวและบทความเฉลี่ยวันละ 4 เรื่อง

2. แหล่งข่าว ก. แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครได้แก่ผู้สมัคร ผู้ร่วมรณรงค์หาเสียงต่างหาเสียงกันอย่างเต็มที่ที่มีการใส่ร้ายป้ายสีกันเช่นทุกครั้งที่ผ่านมา

ข. แหล่งข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัคร องค์กรอิสระเช่นมหาวิทยาลัยต่างๆทำโพลล์กันอย่างคึกคักเช่นโพลล์สวนดุสิต, โพลล์มหาวิทยาลัยรามคำแหง นอกจากนั้นมีการรายงานจากผู้สื่อข่าว เช่นไทยรัฐวางตัวนักข่าวประกบผู้สมัครและพรรคที่เด่นๆเป็นรายบุคคล อย่างไรก็ตามแหล่งข่าวอีกกลุ่มหนึ่งคือข้าราชการในสังกัดกตทท. ที่มีหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งเช่นผู้อำนวยการเขตต่างๆ

โดยภาพรวมทิศทางการนำเสนอรูปแบบข้าวและบทความของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับมีลักษณะดังต่อไปนี้ ปริมาณเนื้อหาข้าวและบทความที่นำเสนอนั้นพบว่าไทยรัฐและสยามรัฐมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ในการนำเสนอข้าวและบทความของแต่ละฉบับ(ไทยรัฐและสยามรัฐ) โดยภาพรวมทั้ง 5 ครั้ง ไทยรัฐเน้นการนำเสนอในรูปแบบข้าวมากกว่าบทความในสัดส่วนที่แตกต่างกันมาก(ข้าวรวมเนื้อที่ 5,733 บีเอสยู ส่วนบทความรวมเนื้อที่ 2,000.5 บีเอสยู) ส่วนสยามรัฐนำเสนอในรูปแบบบทความมากกว่าข้าว(ข้าวรวมเนื้อที่ 6,468 บีเอสยู ส่วนบทความ 6,467 บีเอสยู) โดยที่รูปแบบทั้ง 2 มีเนื้อหาที่แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย

ในการนำเสนอข้าวและบทความเทียบรูปแบบเดียวกันแต่คนละชื่อฉบับพบว่าข้าวไทยรัฐและสยามรัฐมีความแตกต่างกันไม่มากนัก(ข้าวไทยรัฐรวม 5,733 บีเอสยู ข้าวสยามรัฐ 6,468 บีเอสยู) แต่บทความพบว่าไทยรัฐและสยามรัฐพบเนื้อหาที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน (บทความไทยรัฐรวม 2,000.5 บีเอสยู, บทความสยามรัฐรวม 6,467 บีเอสยู)

กล่าวได้ว่าไทยรัฐเน้นการนำเสนอในรูปแบบข้าว สาเหตุประการหนึ่งเนื่องจากไทยรัฐ จัดทีมผู้สื่อข่าวประกบกับผู้สมัครที่มีความเด่นในลักษณะตัวต่อตัว (จากคำสัมภาษณ์ คุณปราโมทย์ ฉายอุประ วันที่ 4 ก.พ. 2540)จึงทำให้มีข่าวไหลเข้าสู่สำนักพิมพ์ในแต่ละวันจำนวนมากพอสมควร ทั้งนี้ขึ้นกับแหล่งข่าว คือตัวผู้สมัครและองค์กรพรรคด้วย ในขณะที่คอลัมน์หรือบทความประจำมีเนื้อที่ค่อนข้างจำกัดและคงที่ในแต่ละวัน นอกจากนั้นในคอลัมน์การเมืองเหล่านี้ปรากฏว่าไม่มีการนำเสนอประเด็นการเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม.ทุกวันจึงทำให้มีผลต่อปริมาณเนื้อหาบทความที่พบน้อยกว่าเนื้อหาข้าว

รูปแบบกับประเด็นต่างๆ (เปรียบเทียบในรูปแบบข้าวและบทความ)

ทั้งในรูปแบบข้าวและบทความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆทั้ง 5 ครั้งพบว่า ไทยรัฐมีทิศทางการนำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด โดยในรูปแบบข้าวประมาณเกือบร้อยละ 60 ส่วนรูปแบบบทความนำเสนอเกือบร้อยละ 80 สำหรับสยามรัฐพบว่ามีทิศทางการนำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุดเช่นกันแต่มีสัดส่วนน้อยกว่าไทยรัฐคือในรูปแบบข้าว ประมาณร้อยละ 50 ส่วนบทความนำเสนอประมาณเกือบร้อยละ 60

ดังนั้นทิศทางการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ จึงสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ในด้านปริมาณเนื้อหาที่ หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับเน้นการนำเสนอในรูปแบบที่แตกต่างกัน อย่างชัดเจน ไทยรัฐนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบข่าวมากกว่าทุกครั้งตั้งแต่การเลือกตั้งครั้งที่ 2-5 ยกเว้นเพียงครั้งที่ 1 เท่านั้น ส่วนสยามรัฐนำเสนอเนื้อหาที่บทความมากกว่าข่าวตั้งแต่ครั้งที่ 1-3 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทิศทางการนำเสนอในรูปแบบข่าวมากกว่าบทความในครั้งที่ 4-5 โดยเฉพาะในครั้งที่ 5 นั้นสยามรัฐนำเสนอในรูปแบบข่าวโดดเด่นอย่างเห็นได้ชัด

2. ในด้านการนำเสนอเป็นประเด็นต่างๆพบว่า ข่าว และบทความของไทยรัฐ และสยามรัฐ มีทิศทางเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุดทั้ง 2 ฉบับ โดยไทยรัฐนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงกว่าสยามรัฐ

หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ผู้วิจัยเจาะจงเลือก คือไทยรัฐ และสยามรัฐนี้ผู้วิจัยพบว่ามี ความแตกต่างจากงานวิจัยของหนังสือพิมพ์ต่างประเทศซึ่งงานวิจัยชิ้นดังกล่าวมีทิศทางการศึกษา ที่คล้ายคลึงกัน คือเรื่องกรณีการรายงานข่าวสารเลือกตั้งทั่วไปปี 1979 ซึ่งผู้วิจัยคือ คีท ซินแคลร์ (Keith Sinclair) ซึ่งผู้วิจัยมองว่าการนำเสนอข่าวสารการรณรงค์เลือกตั้งจะเป็นไปในทิศทางใด ระหว่างประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือประเด็นเน้นสาระ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าในประเด็นตัวแปร ช่วงเวลาพบว่าในระยะใกล้วันเลือกตั้งสัดส่วนการนำเสนอเน้นประเด็นเกมการแข่งขันจะเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ประเด็นเน้นสาระลดลง แต่กระนั้นก็ตามในส่วนประเด็นเน้นสาระยังปรากฏมากกว่า ร้อยละ 50 คือประมาณร้อยละ 60.5

โดยภาพรวมของงานวิจัยของ “คีท (Keith) “พบว่าหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ (Prestige Press) นำเสนอเป็นประเด็นเน้นสาระมากกว่าประเด็นเน้นเกมการแข่งขันซึ่งถึงแม้ว่าการอ่านเพียงผิวเผินจะพบว่าเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมากกว่าก็ตาม

สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ สยามรัฐและไทยรัฐนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุดเป็นไปในทิศทางเดียวกันแต่เป็นที่น่าสังเกตว่าสยามรัฐมีสัดส่วนประเด็นเน้นเกมการแข่งขันน้อยกว่าไทยรัฐ งานวิจัยนี้ศึกษาข่าวการเมืองเรื่องการจัดตั้งซึ่งจัดเป็นข่าวหนักประเภทหนึ่ง โดยมุ่งศึกษาวิธีการนำเสนอข่าวเลือกตั้งเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันหรือประเด็นเน้นสาระของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับ มิได้มีจุดประสงค์ศึกษาประเด็นเน้นเกมการแข่งขันหรือประเด็นเน้น

สาระตามประเภทของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณแต่อย่างใด ดังนั้นผลการวิจัยที่พบ จึงเป็นผลที่แสดงถึงวิธีการนำเสนอของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ (ไทยรัฐ และ สยามรัฐ) เท่านั้น

จากผลการวิจัย ปัจจัยแหล่งข่าว และสถานการณ์แวดล้อมต่างส่งผลต่อหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ โดยพบว่าสื่อนำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมากกว่าประเด็นเน้นสาระ กล่าวได้ว่า สื่อนำเสนอข่าวสารโดยเน้นที่การปลุกเร้า การสร้างความตื่นเต้นเร้าใจ (ซึ่งเป็นธรรมชาติของ ประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน) มากกว่าเน้นที่การนำเสนอสาระเช่นนโยบาย หรือประวัติการทำงาน(ลักษณะข่าวประเด็นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งโดยแท้จริง) แต่จากผลการ วิจัยพบว่าสื่อนำเสนอในลักษณะเน้นเกมการแข่งขันมากกว่าเน้นสาระซึ่งการนำเสนอในลักษณะนี้ จะส่งผลในแง่ดีคือเป็นการสร้างความดึงดูดใจให้คนในสังคมหันมาติดตามข่าวสารเลือกตั้งมากขึ้นแต่อย่างไรก็ตามผลเสียจากการมุ่งเน้นการนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมากเกินไปอาจ ทำให้สังคมหลงกระแส ผู้รับสารอาจจะคล้อยตามข่าวสารไปตามกระแสสังคมได้

ดังนั้นจากผลดังกล่าว หนังสือพิมพ์จำเป็นจะต้องมีวิจารณญาณเลือกสรรข่าวที่จะนำเสนอโดยไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของแหล่งข่าว หรือหลงกระแสสังคม เพราะสิ่งที่สื่อเสนอออกสู่ สังคมย่อมส่งผลกระทบต่อผู้รับสาร ในด้านผู้รับสารนั้น ต้องพิจารณาเลือกรับข่าวสาร ไม่หลง ประเด็น ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของแหล่งข่าว เพื่อให้แน่ใจว่าข่าวสารที่ตนได้รับเป็นประโยชน์ต่อ การตัดสินใจอย่างแท้จริงต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง

ถึงแม้ว่าผลงานวิจัยที่ค้นพบจะแตกต่างจากงานของ(Keith)แต่ก็พบว่าเป็นแนวโน้มเดียวกับงานอื่นๆชิ้นที่มีทิศทางการนำเสนอในลักษณะนี้เช่น เกรเบอร์ (Greber)พบว่าในปี 1968-1972 ความสนใจในการนำเสนอข่าวการเลือกตั้งประธานาธิบดีจะหันมาเน้นที่ประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมากกว่าประเด็นเน้นสาระ เช่นเดียวกับงานของฮอฟสเทลเลอร์ (Hofsteler)พบว่าแม้ แต่การนำเสนอประเด็นทั้งสองนี้ในโทรทัศน์ การเลือกตั้ง 1972 เน้นไปที่แง่มุมของประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน นอกจากนั้นแพทเทอร์สัน(Patterson)กับ โรบินสัน(Robinson)สังเกตพบแนวโน้ม เดียวกันในการรณรงค์การเลือกตั้งในปี 1976

นอกจากนั้นผู้วิจัยพบว่า ในบริบทสังคมไทยปัจจัยสำคัญที่นำมาสู่การนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับในลักษณะดังที่ได้อภิปรายมาแล้วนี้ได้แก่ปัจจัยเกี่ยวกับ ช่วงเวลา แหล่งข่าว สถานการณ์แวดล้อม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

1.ช่วงเวลามีผลเพียงเล็กน้อยในการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งโดยยิ่งใกล้วันรับเลือกตั้งหนังสือพิมพ์นำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงขึ้นและประเด็นเน้นสาระลดลง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้คือ ในรูปแบบข่าวไทยรัฐ และสยามรัฐมีการนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขันและประเด็นเน้นสาระดังนี้ จากข้อมูลที่พบในเนื้อหาข่าวพบว่าประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุดในช่วงเปิดตัว มีแนวโน้มลดลงในช่วงรณรงค์และกลับสูงขึ้นอีกครั้งในช่วงโค้งสุดท้าย ส่วนประเด็นเน้นสาระ สูงสุดในช่วงรณรงค์และลดต่ำลงในช่วงโค้งสุดท้าย โดยในช่วงโค้งสุดท้ายเป็นประเด็นอื่นๆสูงขึ้นซึ่งเนื่องจากพบประเด็นการประชาสัมพันธ์ให้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

ในรูปแบบบทความ ไทยรัฐและสยามรัฐนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน และประเด็นเน้นสารไปในทิศทางเดียวกัน คือ ทั้ง 2 ประเด็นมีทิศทางสูงขึ้นในช่วงรณรงค์ และลดต่ำลงในช่วงโค้งสุดท้าย ซึ่งเป็นไปตามกระแสเหตุการณ์การแข่งขันกันรณรงค์หาเสียง

2.แหล่งข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับมีผลต่อการนำเสนอประเด็นเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้ง

2.1.แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัคร ส่วนใหญ่มีทิศทางการให้สัมภาษณ์เป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด รองลงมาคือประเด็นเน้นสาระ แหล่งข่าวประเภทนี้ได้แก่กลุ่มผู้สมัครและกลุ่มผู้มีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงเพื่อเพิ่มคะแนนเสียง มักให้สัมภาษณ์เป็นประเด็นการออกหาเสียง การตอบโต้ การกล่าวแก้ ซึ่งการให้สัมภาษณ์ข่าวเป็นไปตามบทบาทของตนที่แหล่งข่าวกลุ่มนี้มีจุดมุ่งหมายหลักคือ "คะแนนเสียง" ดังนั้นจึงต้องพยายามหาจุดเด่นของตัวเองเพื่อจูงใจ ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้มากที่สุด และในขณะเดียวกันต้องลบจุดด้อยที่ต่างฝ่ายมักจะนำมาเป็นข้อโจมตี เพื่อช่วงชิงคะแนนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการออกหาเสียง

2.2.แหล่งข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัคร มักให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นอื่นๆสูงสุด รองลงมาคือประเด็นเน้นเกมการแข่งขันซึ่งแหล่งข่าวประเภทนี้ได้แก่

2.2.1. ผู้สื่อข่าวกลุ่มนี้มีหน้าที่หลักคือรายงานข่าวสารตามบทบาทหน้าที่ของตนโดยเฉพาะในเรื่องการนำเสนอข่าวสารการเมืองเรื่องการจัดตั้งนี้มีหน้าที่หลักๆที่ชัดเจนได้แก่

ก. ให้ข่าวสาร บนพื้นฐานข้อมูลที่เป็นจริงเช่นรายงานตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงทำหน้าที่เป็นสื่อกลางประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเช่น การประชาสัมพันธ์ข้อมูลจากผู้อำนวยการเขตต่างๆ

ข. ให้ข้อเสนอแนะ ในกรณีที่เป็นกรนำเสนอในรูปแบบบทความ บทวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับได้อย่างเหมาะสมพอสมควรถึงแม้ว่าบทความส่วนใหญ่ที่พบจะเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด เกี่ยวกับการออกหาเสียง การกล่าวร้ายป้ายสี การหาเสียงในลักษณะน้ำเน่า แต่กระนั้นก็ตามยังมีการนำเสนอบทความที่เกี่ยวกับการให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบว่ามีอะไรเกิดขึ้นที่ไหน อย่างไร

สรุปได้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ ในฐานะที่เป็นแหล่งข่าวประเภทหนึ่งได้ทำหน้าที่ในการเสนอข่าวในกรณีบทบาทหนังสือพิมพ์ในการให้การเรียนรู้ทางการเมืองดังนี้คือ

ก. การลงข่าวทางการเมือง ให้ประชาชนได้ทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปราศรัยหาเสียงตามที่ต่างๆ การลงข่าวเกี่ยวกับตัวผู้สมัครทั้งในแง่ของนโยบาย ประวัติส่วนตัวซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิในการเลือกตั้ง

ข. การเสนอบทความและสารคดีทางการเมือง ซึ่งมุ่งในทางการให้ความรู้ จะเห็นได้ชัดว่าบทบาทประการนี้เป็นบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของหนังสือพิมพ์ เนื่องจากประชาชนบางกลุ่มที่ไม่มีโอกาสศึกษาตามหลักสูตร หรือตามทฤษฎีหรือมีโอกาสในการศึกษาเกี่ยวกับกลไกการเลือกตั้งได้มีโอกาสรับทราบข้อมูลเหล่านี้จากสื่อหนังสือพิมพ์การเสนอบทความซึ่งให้ความรู้ในทางการเมืองตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของเหตุการณ์และกลไกทางการเมืองต่างๆเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจและความรู้สึกต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เช่นการเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม.นี้หนังสือพิมพ์ได้อธิบายให้ประชาชนมีความเข้าใจในกระบวนการเลือกตั้ง เพื่อให้

ประชาชนได้มีความเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองมากขึ้นหรืออาจชี้แจงให้ประชาชนได้เข้าใจถึงความสำคัญในการทำหน้าที่ และการใช้สิทธิของเขาในการเลือกตั้ง

จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์สามารถมีบทบาทในการสร้างความโน้มเอียงทางการเมืองของผู้อ่านอย่างมาก โดยหนังสือพิมพ์สามารถช่วยและชักนำผู้อ่านได้ครุ่นคิดถึงสิ่งที่หนังสือพิมพ์เห็นว่าสำคัญซึ่งในบางครั้งผู้อ่านจะเชื่อหรือมีความรู้สึกเห็นคล้อยตามไปกับข่าวหรือบทความนั้นๆ หรือบางครั้งอาจไม่เห็นด้วยกับทัศนะหรือเนื้อหา แต่ไม่ว่าผู้อ่านจะมีปฏิกิริยาอย่างไรต่อสิ่งที่ตนอ่านหนังสือพิมพ์เป็นผู้ช่วยกระตุ้นให้บุคคลนั้นมีความตื่นตัวทางปัญญา ฉะนั้นหนังสือพิมพ์จึงสามารถที่จะเป็นผู้ปลูกฝังและให้การเรียนรู้ทางการเมืองที่สำคัญอย่างยิ่ง อาจกล่าวได้ว่าโดยแท้ที่จริงแล้ว ไม่ว่าจะหนังสือพิมพ์จะนำเสนอข่าวสารการเลือกตั้งโดยเน้นเกมการแข่งขัน หรือเน้นสาระเนื้อหาดังกล่าวย่อมสามารถปลูกฝังความตื่นตัวและการเรียนรู้ทางการเมืองอย่างสำคัญ

2.2.2. กลุ่มข้าราชการสังกัดกททท. ซึ่งการให้สัมภาษณ์มักเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของตน ต้องวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง ดังนั้นประเด็นข่าวที่พบจึงเป็นเรื่องของการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งโดยตรง โดยพบว่ามีส่วนน้อยเท่านั้นที่แหล่งข่าวกลุ่มนี้กล่าวถึงกรณี ขัดแย้งระหว่างตัวผู้สมัครซึ่งเป็นไปตามสถานการณ์แวดล้อม

2.2.3. กลุ่มองค์กรอิสระ หรือสถาบันการศึกษา แหล่งข่าวกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์ข่าวเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด ซึ่งลักษณะประเด็นข่าวส่วนใหญ่เป็นเรื่องการสำรวจประชามติว่าใครจะเป็นอันดับใดในการเลือกตั้ง

3. สถานการณ์แวดล้อม มีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งเป็นประเด็นต่างๆ สถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งมีผลกระทบต่อการนำเสนอเนื้อหาหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับไปในทิศทางเดียวกันซึ่งเหตุการณ์ที่เห็นชัดเจนคือ การเลือกตั้งในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 4 ในการนำเสนอข่าวสารเลือกตั้งผู้ว่าฯ กททท. ในครั้งที่ 2 3 และครั้งที่ 5 พบว่ามีทิศทางการนำเสนอเนื้อหาข่าวและบทความสูงขึ้นและเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมากกว่าประเด็นเน้นสาระ อย่งเห็นได้ชัดเจน

ในการเลือกตั้งครั้งที่ 1 เป็นการเลือกตั้งผู้ว่าฯ ทม. ครั้งแรกซึ่งเนื้อหาประเด็นข่าวและบทความเป็นการประชาสัมพันธ์กระบวนการและวิธีการเลือกตั้ง นอกจากนั้นเป็นเรื่องของพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งผู้ว่าฯ ทม. (ซึ่งจัดเป็นประเด็นอื่นๆ) โดยหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับมีแนวโน้มการนำเสนอประเด็นอื่นๆไปในทิศทางเดียวกัน

ในการเลือกตั้งครั้งที่ 2 เนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งที่พบส่วนใหญ่เป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันทั้ง 2 ฉบับสาเหตุประการหนึ่งเนื่องจากสถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้นคือการแข่งขันระหว่างผู้สมัครซึ่งมีดาวดวงใหม่เกิดขึ้นคือพลตรีจำลอง ศรีเมือง ด้วยบุคลิกภาพที่โดดเด่น กिनน้อย ใช้น้อย มีคุณธรรม ทำให้สื่อต่างให้ความสนใจนำเสนอตั้งคำสัมภาษณ์ของคุณสมชาย กฤษณสมบัติ

“พอมาช่วงสมัยที่ 2 นี้ผมมองว่ามีความคึกคักมากมีความเด่นของผู้สมัครเข้ามาเช่นตัว พล.ต.จำลอง ด้วยจุดขายที่ได้ม่อฮ่อม หุ่นฟาง เป็นสไตล์แปลกทำให้คนหันมาสนใจ และในขณะเดียวกัน คุณชนะ รุ่งแสงและพรรคประชาธิปัตย์ก็เป็นคนที่มีชื่อเสียงแต่หาเสียงในทำนองเหยียดหยาม ซึ่งทำให้คนหันมาสงสารพล.ต.จำลอง ขึ้นไปอีก

นอกจากนั้นพบว่าคุณสำเร็จ คำพะอุได้ให้สัมภาษณ์ไปในทิศทางเดียวกันดังนี้คือ

“เหมือนปรากฏการณ์ใหม่ เหมือนลูกอุกกาบาตใหม่เข้ามา เราขาดแคลนนักการเมืองที่พูดถึงการทำอะไรเพื่อสังคม ช่วงนั้นเหมือนช่วงสู่อากาศด้วยบุคลิกที่กินน้อยใช้น้อยเป็นสิ่งที่คนชอบ แทบจะพูดได้ว่าเกือบทุกๆสื่อให้การสนับสนุน”

ในการเลือกตั้งครั้งที่ 3 เนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งส่วนใหญ่ ปรากฏเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงสุด ทั้ง 2 ฉบับเนื่องจาก ผู้สมัครมีความโดดเด่น (พลตรีจำลอง ศรีเมือง) สื่อต่างให้ความสนใจนำเสนอเกี่ยวกับผู้สมัคร เนื้อหาข่าวสารที่พบจึงเป็นประเด็นเกี่ยวกับตัวผู้สมัคร และการรณรงค์หาเสียงเป็นส่วนใหญ่โดยประเด็นเหล่านี้จัดเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน

ในการเลือกตั้งครั้งที่ 4 เนื่องจากสถานการณ์การเมืองที่เป็นเด่นที่สนใจของสื่อในขณะนั้นคือเรื่องการเลือกตั้งทั่วไป ที่จะเกิดขึ้นในวันที่ 22 มี.ค. 2535 (ตรงกับช่วงเปิดตัวของการเลือกตั้งผู้

ว่าขกทม.)ซึ่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (รตช.)ได้ประกาศคืนอำนาจให้แก่ประชาชนหลังจากทำการปฏิวัติรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ2534 หนังสือพิมพ์ทั้งไทยรัฐ และสยามรัฐต่างให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวการเลือกตั้งทั่วไปที่จะเกิดขึ้น และข่าวนี้เกิดผลกระทบต่อการนำเสนอข่าวการเลือกตั้งผู้ว่าขกทม.อย่างเห็นได้ชัดทั้งในกรณีของปริมาณและประเด็นที่นำเสนอ คือปริมาณข่าวสารที่พบน้อยมาก นอกจากนั้นประเด็นข่าวที่พบมีลักษณะที่เรียบง่ายนำเสนอเกี่ยวกับนโยบายของผู้สมัครเป็นส่วนใหญ่

ในการเลือกตั้งครั้งที่ 5 เนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งที่พบส่วนใหญ่เป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน เนื่องจากการแข่งขันระหว่างผู้สมัคร ซึ่งในครั้งนี้มีผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง 29 คนนับเป็นจำนวนสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบกับครั้งที่ผ่านมา(ครั้งที่ 1 ผู้สมัคร 5 คน, ครั้งที่ 2 ผู้สมัคร 10 คน,ครั้งที่ 3 ผู้สมัคร 16 คน ,ครั้งที่ 4 ผู้สมัคร 19 คน) และแต่ละคนมีลีลาการเปิดตัวที่น่าสนใจ เช่นหม่อมเขียว พึ่งไสยศาสตร์มาสมัคร นอกจากนั้นการแข่งขันของสื่อในการนำเสนอข่าวสารเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อประเด็นที่ปรากฏ ดังนโยบายของไทยรัฐที่ให้ผู้สื่อข่าวประกบกับผู้สมัครอย่างใกล้ชิด ดังนั้นประเด็นข่าวที่ได้จึงเป็นการหาเสียงของผู้สมัครตามที่ต่าง(เป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน)ในขณะที่สยามรัฐเน้นการเสนอข่าวโดยแหล่งข่าวของสยามรัฐจะเน้นที่ผู้อำนวยการเขตต่างๆ ดังนั้นข่าวที่ได้จึงเป็นการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง(ประเด็นอื่นๆ)

จากการอภิปรายผลปัจจัยต่างๆได้แก่ ช่วงเวลา แหล่งข่าว สถานการณ์แวดล้อม ปัจจัยต่างๆเหล่านี้มีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และสยามรัฐไปในทิศทางเดียวกันคือปรากฏเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมากกว่าประเด็นเน้นสาระ

อย่างไรก็ตามงานวิจัยต่างประเทศที่นำมาถ่วงเปรียบเทียบในบทนี้จะทำให้เราเห็นบทบาทหน้าที่ของสื่อหนังสือพิมพ์บางส่วนในบริบททางสังคมทางตะวันตก ได้เห็นภาพรวมของการทำหน้าที่ของสื่อเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวสารการเมืองโดยเฉพาะเรื่องของการเลือกตั้งซึ่งมีปัจจัยตัวแปรหลายตัวที่แตกต่างจากสังคมไทยเช่นถึงแม้ว่าจะเป็นระบอบประชาธิปไตยเหมือนกันแต่ในรายละเอียดปลีกย่อยแล้วยังมีความแตกต่าง เช่นงานวิจัยต่างประเทศที่ยกมาเปรียบเทียบนี้เป็นการเลือกตั้งประธานาธิบดีซึ่งเป็นการเลือกตั้งที่มีความสำคัญระดับประเทศ แต่งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาถึงการนำเสนอข่าวสารการเมืองเรื่องการเลือกตั้งในสังคมไทยของเราซึ่งแตกต่างจากสังคมตะวันตก

ในประเด็นของสื่อมวลชนโดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ถึงแม้ว่าในวงการสื่อมวลชนเราได้รับแนวคิดจากทางตะวันตกแต่เราก็มีวิถีทางการทำหน้าที่ที่เป็นแบบเฉพาะของสังคมไทยและสถานการณ์แวดล้อมที่แตกต่างซึ่งการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนต้องอยู่ภายใต้บริบทนี้เช่นกัน และจากงานที่ผู้วิจัยได้ศึกษานี้จึงกล่าวได้ว่าเป็นผลสะท้อนส่วนหนึ่งเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่การนำเสนอข่าวการเมืองเรื่องการเลือกตั้งซึ่งจะมีผลต่อการตัดสินใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในระบบประชาธิปไตยในยุคนี้อย่างที่ข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการตัดสินใจมากขึ้น และหนังสือพิมพ์ยังเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งสำหรับการบริโภคข่าวสารของประชาชน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัยขึ้นไป

การศึกษาข่าวสารการเมืองเรื่องการเลือกตั้งมีประเด็นที่น่าสนใจที่สามารถดำเนินต่อไปได้ เนื่องจากการเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. เป็นการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ระดับการแข่งขันระหว่างตัวผู้สมัครจะมีน้อยกว่าการแข่งขันระดับประเทศดังเช่นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนั้นสื่อเองมองว่าการเลือกตั้งใหญ่จะมีความน่าสนใจมากกว่า คือมีผู้สมัครที่น่าสนใจมากกว่าซึ่งทำให้มีแหล่งข่าวที่ติดตามได้มากขึ้น ระดับการแข่งขันสูงกว่า จากปัจจัยเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษารายละเอียดของสื่อที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอข่าวสารเลือกตั้งจะมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ถ้าเลือกเหตุการณ์การเลือกตั้งในระดับประเทศ หรือถ้าสนใจเหตุการณ์เลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. สิ่งที่น่าจะศึกษาต่อไปคือ ศึกษาหนังสือพิมพ์ในเชิงธุรกิจด้วย